

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kayseri Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KARAR

Toplantı no ve tarih: 324 - 25.08.2021
Karar no ve tarih :5379 - 25.08.2021

Toplantı Yeri
KAYSERİ

Nevşehir ili, Avanos ilçesi, Özkonak Beldesi, Belhaçayırdere Mevkii'nde ve kadastro harici alanda tespit edilen "**Şapel ve Şirahane**" nin korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescili ve kaçak kazı konusunun değerlendirilmesine yönelik Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü raportörlerinin 30.04.2021 tarih ve 739536 sayılı yerinde inceleme raporu; alanın tescili konusuna yönelik Nevşehir Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 07.05.2021 tarih ve E.1377137 sayılı, Nevşehir Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün 06.05.2021 tarih ve E.923578 sayılı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün 28.05.2021 tarih ve E.2021170581 sayılı, Kayseri Orman Bölge Müdürlüğü, Nevşehir Orman İşletme Müdürlüğü'nün 11.06.2021 tarih ve E.1361935 sayılı kurum görüş yazıları ile Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü raportörünün 17.08.2021 tarih, 892219 sayılı dosya inceleme raporu okundu, açıklamaları dinlendi, dosyasındaki bilgi ve belgeler incelendi, yapılan görüşme sonucunda;

Nevşehir ili, Avanos ilçesi, Özkonak Beldesi, Belhaçayırdere Mevkii'nde ve kadastro harici alanda tespit edilen "**Şapel ve Şirahane**" nin 2863 sayılı Kanunun 6. Maddesi kapsamına giren özellikler taşıması nedeniyle korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesine;

- Bu doğrultuda hazırlanan kararımız eki tescil fişi ile 1/2000 ölçekli kadastral harita üzerinde belirlenen korunma alanının uygun olduğuna;
- "**Şapel ve Şirahane**"nin yapı grubunun, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararının "Yapı Grupları" başlıklı bölümünde tanımlanan "*Toplumun maddi tarihini oluşturan kültür verileri içinde tarihsel, simgesel, anı, estetik nitelikleriyle korunması zorunlu yapılar*" kapsamında olması nedeniyle "I. Grup" olarak belirlenmesine,
- "**Şapel ve Şirahane**"nin bir kısmının isabet ettiği kadastro harici alanda yeni bir sınırlandırma ve parsel ihdası yapılması durumunda Koruma Bölge Kurulundan izin alınmasına,
- Alanda kaçak kazı yapılması suretiyle 2863 sayılı Kanuna muhalefet edenler hakkında yasal işlem başlatılması gerektiğine,
- Kaçak kazı çukurunun adli makamların uygun görüşü alındıktan sonra ilgili Müze Müdürlüğü denetiminde, yerel yönetimlerce kapatılmasına ve uygulama sonucuna ilişkin bilgi belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne bilgi amaçlı iletilmesine karar verildi.

ASLI GİBİDİR

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E	ENVANTER NO	39
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ANIT	HARİTA NO	
İLİ: NEVŞEHİR	İLÇESİ: AVANOS	MAHALLE /KÖY: ÖZKONAK BELDESİ VEYA MEVKİİ: BELHAÇAYIRDERE MEVKİİ	KORUMA DERECESESİ:	ANITSAL 1 2 3 ÇEVRESEL 1 2 3 Çevreye Aykırı
CADDE / SOKAK	KADASTRO	Pafta: Ada/Parsel	Kadastro harici alan	
ADI: Şapel ve Şirahane	YAPTIRAN: Belli Değil	YAPAN: Belli değil	MİMARİ ÇAĞI(ÜSLUP):	
Genel tanım	YAPIM TARİHİ: Belli Değil	KİTABE: Yok	VAKFIYE: YOK	

Özkonak Beldesi yerleşim alanının yaklaşık 3 km güneybatısında, mülga Kayseri Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 17.09.1993 tarih ve 1542 sayılı kararıyla belirlenen "Belha Manastırı, Ayazma ve Yeraltı Şehrinin oluşturduğu bölgeyi içine alan I. Derece Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı"nın yaklaşık 500 m güneyinde konumlanmıştır

KORUMA DURUMU	A	İYİ	TAŞIYICI YAPI	A	DIŞ YAPI	A	ÜST YAPI	A	İÇ YAPI	A	SÜSLEME	A	RUTUBET	A	YOK
	Bx	ORTA		Bx		Bx		Bx		Bx	ELEMANLARI	Bx		Bx	IZI VAR
	C	FENA		C		C		C		C		C		C	ÖNEMLİ

NO	YERİ	YAPISI	ÖLÇÜLERİ	NOTLARI
1	ŞAPEL	DİKDÖRTGEN	1,00x1,50	...
2	ŞİRAHANE	DİKDÖRTGEN

GÖZLEMLER:
Beşeri ve doğal tahribata açıktır

BUGÜNKÜ SAHİBİ **BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ:**

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Nevşehir ili, Avanos ilçesi, Özkonak Beldesi, Belhaçayırdera Mevkii'nde bulunan, 14158 parsel numaralı taşınmazın güneydoğusunda ve 8959 parsel numaralı taşınmazın batısında kalan kadaströ harici alanda tespit edilen "Şapel ve Şirahane" nin bulunduğu alan, Özkonak Beldesi yerleşim alanının yaklaşık 3 km güneybatısında, mülga Kayseri Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 17.09.1993 tarih ve 1542 sayılı kararıyla belirlenen "Belha Manastırı, Ayazma ve Yeraltı Şehrinin oluşturduğu bölgeyi içine alan I. Derece Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı"nın yaklaşık 500 m güneyinde konumlanmıştır. Bahse konu alanda doğal kayalık alan içerisinde oyulmuş 2 adet kaya oyma mekan tespit edilmiştir. Bunlardan biri ibadet mekanı olarak kullanıldığı değerlendirilen şapel ve diğeri işe şirahane işlevli kullanılmış olabileceği değerlendirilen müstakil olarak planlanmış, küçük boyutlu basit mekanlardır. İbadet mekanına batı yönde bulunan bir açıklıktan girilmekte olup dikdörtgen planlı girişin üstü yuvarlatılarak şekillendirilmiştir. Mekanın iç kısmında, batı yönünde açılmış bir adet mezar yapısı mevcuttur. Mekanın Doğu cephesinde yer alan ve tek basamakla geçiş sağlanan apsis kısmı bulunmaktadır. Apsis kısmının hemen doğusunda inziva odası olarak değerlendirilen 1.00x1.50 cm ölçülerinde mekan yer almaktadır. Üst örtüsü tonozla örtülüdür. Duvarlarında nişler mevcut olup fresk vb. başka bir süsleme unsuruna rastlanmamıştır. Mekanın iç kısmının doğal tahribatlar sonucu oluşan taş dökülmeleri nedeniyle taş ve toprak ile dolduğu ve kaçak kazılar nedeniyle de beşeri tahribatların olduğu gözlemlenmiştir.
Şapele yaklaşık 6-7 metre mesafede yer alan doğal kayalığın işlenmesi ile oluşturulmuş, dikdörtgen planlı mekanın şirahane olarak kullanıldığı değerlendirilmektedir. Mekanın batı yönden sağlanan giriş kısmının yaklaşık 1 metre batısında kare biçimli pencere açıklığı mevcuttur. Hemen girişinde sıvı akışı için pyukların işlendiği kayalık zeminin varlığı, bu alanın şirahane işlevli bir alan olabileceğini göstermektedir. Mekanın doğu duvarına oyulmuş üzeri tonozlu birbirinden sütunla ayrılmış iki adet mekanın önünde yer alan toprak ile dolmuş havuz (tekné) mevcuttur. Tekne (havuz) kısmı dikdörtgen planlı ve hazne biçiminde derin kap formundadır. Haznenin bulunduğu kısım, hafif bir yükseltiyle ayrılmıştır. Mekan içerisinde doğal tahribatlar nedeniyle bozulmalar mevcuttur. Söz konusu alandaki yapılar Erken Bizans Dönemine tarihlendirilmektedir.

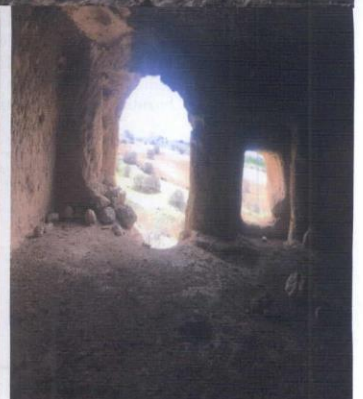
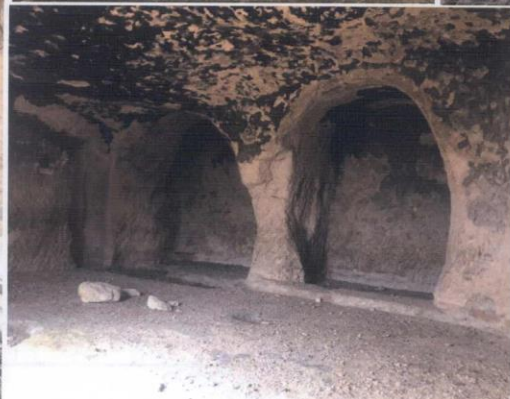
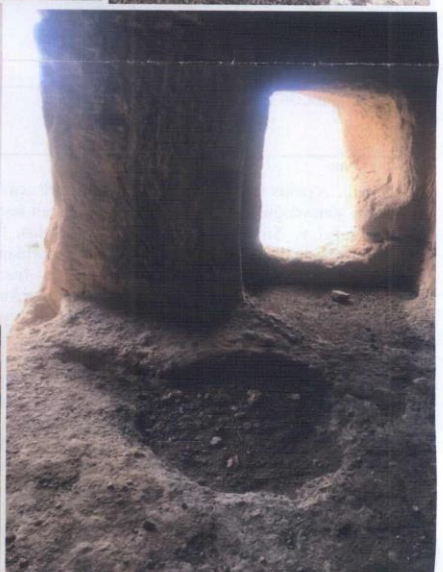
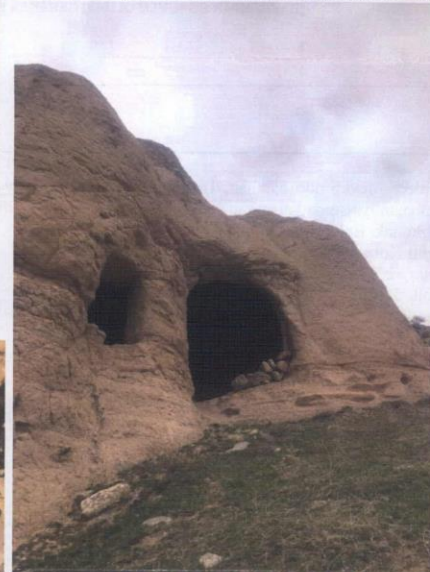
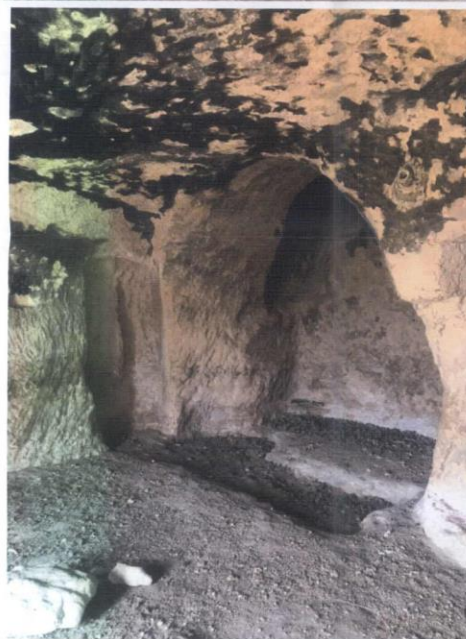
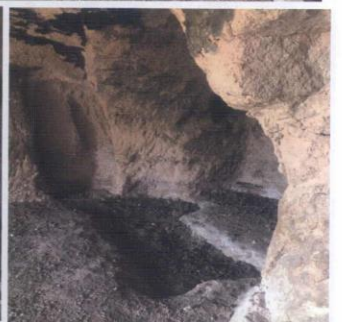
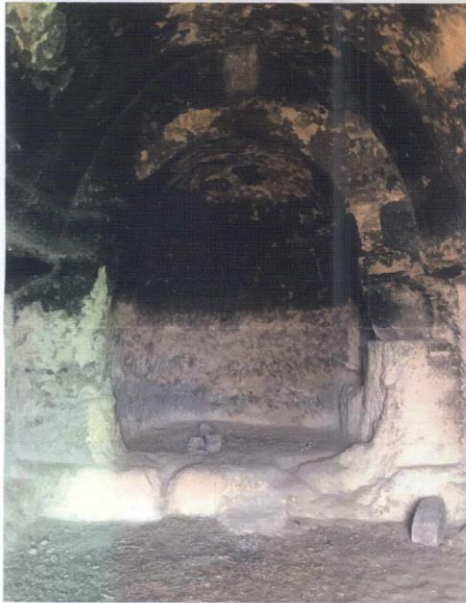
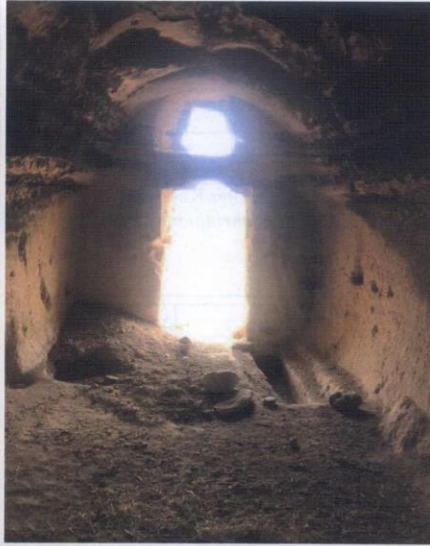
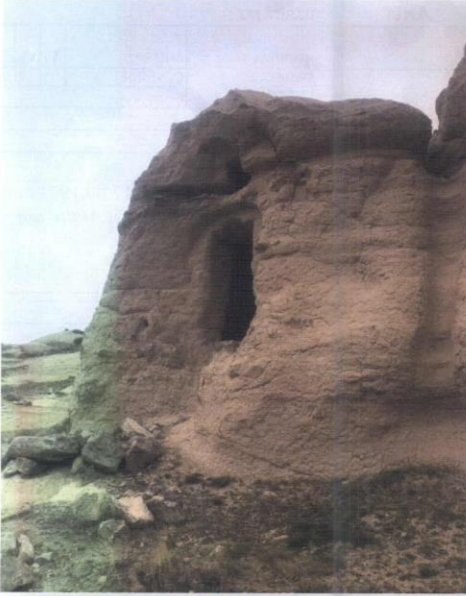
TEKNİK	SU	ELEKTRİK	ISITMA	Kanalizasyon
BİLGİLER				
ORJİNAL KULLANIMI:	Şapel ve Şirahane			
BUGÜNKÜ KULLANIMI:	Kullanılmamaktadır.			
ÖNERİLEN KULLANIMI:	Şapel ve Şirahane			
HAZIRLAYANLAR:	30.04.2021			
Zeynep ÖZDEMİR	Uzman			
Aytaç TANRISEVEN	Harita Mühendisi			

YAYIN DİZİNİ:	EKLER	KONTROL EDEN:	30.04.2021
	RAPOR	X Fatih ÇAPAR	Koruma Bölge Kurulu Müdürü
	FOTOĞRAF	X K.K.T.V.K.B.K. ONAYI	
	RÖLEVE PROJESİ	NO.:/2021
	RESTORASYON PROJESİ	/2021
	HARİTA (Kadastral)	X/2021
	KROKİ		
	KİTABE	REVİZYON:	25.08.2021
	VAKFIYE	K.K.T.V.K.B.K. KARARLARI	
	İMAR PLANI		

Kayseri Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 25.08.2021 Gün ve 5379.Sayıli karar ekidir.

Handwritten signatures and initials of the officials involved in the process, including the site manager and the regional director.

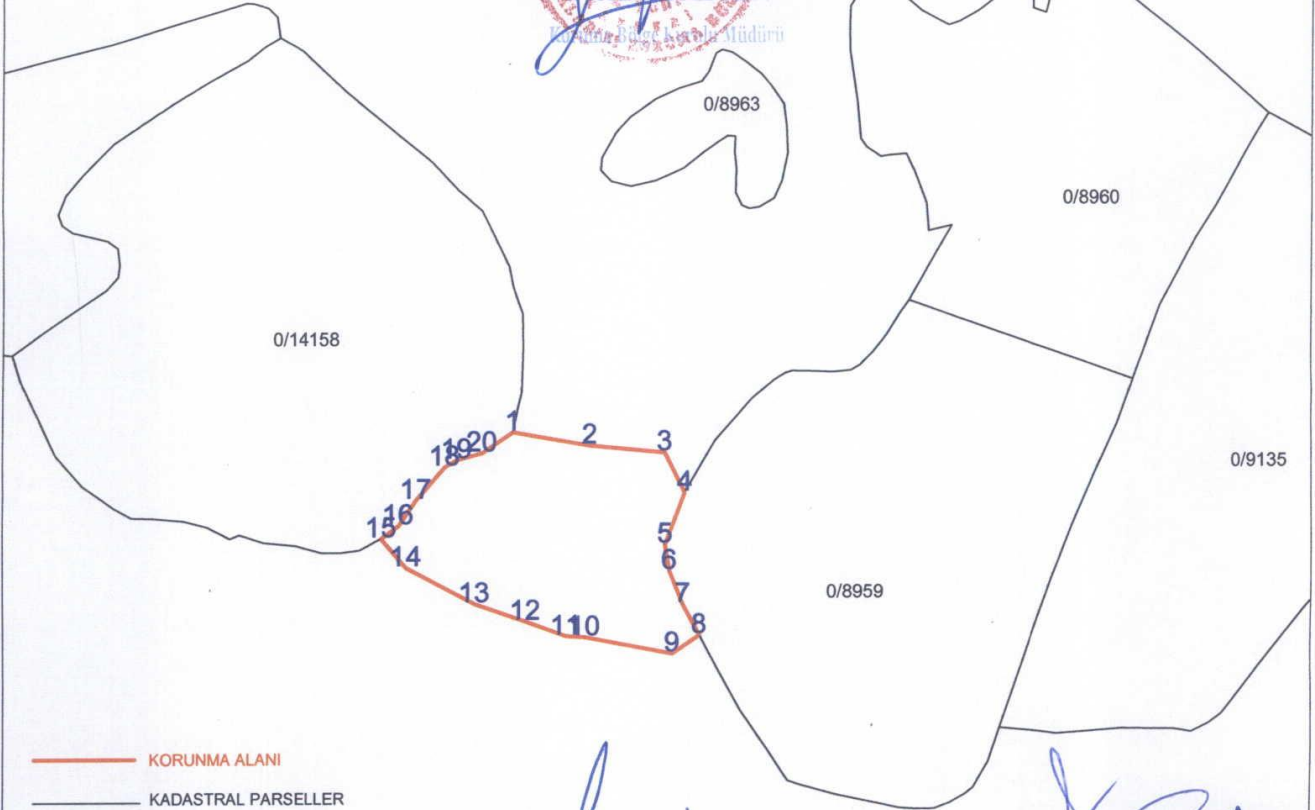

NEVŞEHİR İLİ, AVANOS İLÇESİ, ÖZKONAK BELDESİ, BELHAÇAYIRDERE MEVKİİ
TESCİL HARİCİ ALANDA YER ALAN ŞAPEL VE ŞİRAHANEYE AİT KORUNMA ALANI

1/2000

Kayseri Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
25.08.2021 Gün ve 5379.Sayılı
karar ekidir.

— KORUNMA ALANI
— KADASTRAL PARSELLER

Handwritten signatures and initials

Nokta No	Y	X
1	397804.326	4295415.750
2	397827.996	4295411.741
3	397850.683	4295409.614
4	397856.804	4295397.426
5	397850.874	4295381.699
6	397852.163	4295373.706
7	397856.289	4295363.651
8	397861.316	4295354.240
9	397853.165	4295348.640
10	397826.632	4295353.673
11	397820.888	4295353.947
12	397808.306	4295358.460
13	397792.704	4295363.805
14	397771.828	4295374.834
15	397764.398	4295383.521
16	397769.590	4295387.460
17	397774.783	4295395.159
18	397783.556	4295405.186
19	397787.137	4295407.334
20	397794.836	4295409.483

ITRF96 3 DERECE

Nokta No	Y	X
1	658437.519	4294802.776
2	658461.302	4294799.546
3	658484.043	4294798.165
4	658490.559	4294786.187
5	658485.149	4294770.277
6	658486.699	4294762.333
7	658491.151	4294752.420
8	658496.484	4294743.181
9	658488.522	4294737.318
10	658461.844	4294741.478
11	658456.095	4294741.563
12	658443.374	4294745.660
13	658427.609	4294750.489
14	658406.387	4294760.825
15	658398.678	4294769.262
16	658403.737	4294773.369
17	658408.673	4294781.232
18	658417.111	4294791.539
19	658420.619	4294793.804
20	658428.242	4294796.203

ED50 6 DERECE